

Bratři a sestry,

je to příběh známý - a div který zde Pán Ježíš učiní patří k těm snad nejvíce překvapujícím které v Novém zákoně máme. To, že Ježíš povolá k životu člověka, který nade vši pochybnost zemřel, dnešního racionálně uvažujícího člověka šokuje. „Pane, už je v rozkladu, doslova a do písmene „už smrdí“ – vždyť je to čtvrtý den“. Bible bere fakt smrti naprosto vážně. To jsme řekli už včera. Když tam stojí o někom, že umřel, tak to není spánek ani mdloba. Takto se někteří pokoušeli rozumově vyložit i smrt Kristovu a prohlásit ji za cosi jen zdánlivého. Lazarovo tělo je už v rozkladu a přece po Ježíšově zvolání: „Lazare, pojď ven“, vyjde ze svého hrobu živý.

Přesto ale středem poměrně dlouhé 11. kapitoly Janova evangelia není samotný čin vzkříšení Lazara – to je spíše vrchol. Ale střed – to je zde něco jiného. A sice jsou to právě ony dva verše, ta slova zvěstování Martě. Ono ujištění o přítomné moci Páně. Marta ve vzkříšení těla věří. „Vím Pane, že Lazar vstane při vzkříšení v poslední den.“ Ale Ježíš jí odpoví: „Já jsem vzkříšení a život.“ Já jsem zde, já vstupuji do tohoto smutného dění. Kdo žije a věří ve mne, neumře navěky.“ Obživující moc Boží, to není až teprve něco co se týká daleké budoucnosti, ale tam kde je Ježíš, se děje již nyní. Setkáváš – li se člověče s Ježíšem, setkáváš se s tím, kdo má moc povolávat k životu v přítomnosti. On dovede plakat nad tíživostí našeho lidského zármutku nad ztrátou a opuštěností, ale zároveň se s tím nesmíruje. Daruje život a s ním radost a pokoj – a ne až jednou, ale skrze víru již aktuálně dnes.

Já jsem vzkříšení a život. Kdo věří ve mne neumře navěky. Věříš tomu? To jsou slova potěšení pro Martu, sklíčenou zármutkem. Vzkříšení na konci věků, to je jistě zcela konkrétním očekáváním Božího lidu. A je to očekávání taky naše. Když stojíme nad hroby našich blízkých, smíme si tohle znovu připomenout. Ale tady nad hrobem Lazara stojí Ježíš a on řekne jedno z těch svých slavných: „Já jsem“. Naději vzkříšení spojte se mnou. Již teď se má dít tam, kde jsem já. S tím pak souvisí to druhé, a sice jeho ujištění: „Já jsem život“. Slovo „život“ je dvojnásobné. Jednak jej můžeme chápat biologicky. Prostě to může být jen fyzická existence. Život ve smyslu fungování těla a jeho všech funkcí. Můžeme taky říci: živobytí. Živobytí jakožto zajištění pouze života tělesného. Mnozí se s tím spokojí. Když Lazar vyjde ven z hrobu, je to vlastně ve smyslu tělesném pouhá resuscitace. Mrtvé tělo je oživeno a biologicky opět funguje. Je schopno znovu navázat na přerušené pozemské vztahy. A Ježíš jistě tento život v biologickém smyslu nepodceňuje a nepohrdá jím – jinak by tento div asi těžko učinil. Ale současně přece platí, že mluví – li náš Pán o tom, že on je „život“, myslí něco jiného. V původním řeckém jazyce je tam sloveso, které neznamena jen existenci lidského těla s jeho mnoha funkcemi jako je dýchání, trávení, a dokonce to není ani jen život duševní. Znamená mnohem víc - život v plnosti, hloubce a v pravdě, ve vztahu. O tento život v plnosti a pravdě jde Ježíšovi právě zde. Když vrací Lazara jeho blízkým, mluví jedním dechem o tom, že on dává život ve víře, v lásce a v pravdě. Nekoná jen polidsku absurdní zázrak. On zároveň zvěstuje kde má lidský život svůj smysl. To je skutečný a pravý život - život v lásce, pravdě, naději a vztahu důvěry vůči Bohu. Nejde o pouhé žití, někdy kratší a někdy delší, ale o žití v jeho vnitřní hloubce. O žití které má cíl. O život, který se obrací ke svému původci. O život, který člověk žije pro druhé a s druhými ve společenství. Takový život chce Kristus dávat. Takový život v lásce, pravdě a naději nemůže fyzická smrt zrušit.

Vypadá to, že Ježíšovi v tomto příběhu jde více o ty živé, které smrt blízkého člověka bolestně zasáhla, nežli o Lazara samého, jakkoli to byl člověk, kterého měl Ježíš rád. Opuštění jsou sklíčení zármutkem. Nikde v žádném jiném evangelijním příběhu o vzkříšení mrtvého člověka nenajdeme tak dlouhé líčení toho, co taková ztráta učinila s pozůstalými, jak právě zde. Marta a Marie prožívají bolest a dokonce výčitky. Kvalita jejich života, a ne pouze toho biologického, tím byla poznamenána. A Ježíš je těší zvěstí, že pravý život je něco, co smrt nemůže zrušit. A svoje kázání potvrdí znamením. A právě tohle znamení, které má za následek Lazarovo vzkříšení, zároveň ukazuje jinam. Přesahuje sebe sama. I v případě Lazara jej Ježíš sice navrácí do jeho dosavadního života, ale chce všecky přítomné ujistit, že dar pravého života, života skutečného, je víc než pouhé oživení mrtvého. A zopakujme si ještě jednou, že je to bytí v lásce, naději, pravdě. A kdo od Krista přijme nejen biologický život, ale taky život v jeho duchovní dimenzi, ten smí vědět, že tím, že ztratíme život tělesný, nepřicházíme o ten věčný. A věříme – li v Ježíše Krista, smíme tento dar přijmout ne až teprve jednou, v budoucnosti, ne až na konci časů, ale již dnes se pro nás stává skutečností. To je smysl jeho slov: „Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít.“ Fyzický život může klidně pominout, ale ten pravý, život v Kristu a v jeho následování nepomijí, ale má trvat navěky. A mluvíme – li o životě věčném, pak to možná pro nás překvapivě není údaj časový, ale jde o vyjádření kvality. Jde o život naplněný. Věčný život, který nám Kristus zaslubuje, je život v jeho nejhlubší hlubině, v jeho nejhlubším smyslu, zkrátka v plnosti. „Každý kdo žije a věří ve mne, neumře navěky.“ Opět. Sloveso žít zde neznamená jen fyzicky existovat. Znamená to žít plně. A pro křesťana není plný život myslitelný bez víry v Ježíše Krista. On otvírá cestu do svého království, do cíle všech našich lidských cest....

Věříš tomu, Marto? Věříš tomu, člověče Boží? Věříš tomu, člověče jednadvacátého století? Věříš tomu, že nejde jen o vyskytování se na světě, ale že jde o lásku, pravdu, o kristovské bytí pro druhé a že on je to, který vyvádí ze smrti? Taková víra není vždy samozřejmá a může být i náročná. Vždyť jak často i my, Kristovi svědkové, sklouzáváme k tomu, že pečujeme jen o své živobytí a už ne tolik o to, abychom žili život hluboký po všech stránkách? Jak často pečujeme o tělo víc nežli o svou duši!

Bratři a sestry, ti kteří věří v Ježíše Krista, vědí, že naše lidská existence to není jen biologický proces, ale způsob bytí s Bohem. Ale nakonec i nekřesťané dobře vědí, jak je důležité to, co po člověku na této zemi zůstane. I na necírkevních pohřbech se přece mluví o všem, co člověk pro druhé vykonal, o tom, že měl někoho rád. Ale ve víře v Krista se nám přece otvírá ještě jiná možnost. A nejen možnost – je to radostná zpráva o tom, že i když umírání přetrvává, smrt je přesto mrtvá. Jediným lékem proti smrti je hloubka života – hloubka našeho spočinutí v Bohu a v Kristu, hloubka společenství s bližními. Skutečná smrt neznamená zesnout, ale nenarodit se do života věčného.

Jeden guatemalský básník napsal následující verše: „*Nebojím se už smrti, protože vskutku dobře znám tu její temnou a studenou chodbu, vedoucí do života. Bojím se ale života, který zůstává ve smrti, jenž poutá naše ruce a svazuje nám nohy.*!“ Anebo Martin Luther řekl: *Pod smrtí je skryt život. Rozum to nechápe, ale víra říká: Umírám v Kristu, ale tam kam jdu, jej naleznu.* Ano. Směřování člověka kráčejícího od života ke smrti křesťanská víra obrací. V Kristu vzkříšeném jdeme od smrti k životu. Věříš tomu? Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty jediný jsi dárce pravého života. I naše směřování ke smrti obracíš v naději života plného, který nepomijí. Prosíme, pomáhej nám, abychom ten tvůj dar pravého života neznehodnocovali a nevyprázdnili. Amen.*